

Шевченко — Дорошенко: Шевченкова кри- пшиця	1-10	Українка А.: Адвокат Мартіян, драма . . .	0-90	Павлічук: Коротка анатомія	3-75
Шевченко: Кобзар	9-—	— Орґія	0-90	Ратевський: Рафінація пукру	13-50
— Твори т. 1—3	27-—	— У пуші, драм. поема з поясненнями . . .	2-—	Риндик С.: Мішність матеріалів	27-—
— Твори т. 1—5	45-—	Федькович Ю.: Добуш, траг. 5. д.	1-80	Рудницький С.: Історія землемання I . . .	2-80
— Гайдамаки	1-80	Франс А.: Комедія про чоловіка, що оженився з немовкою	0-90	— II	5-80
— Політичні поеми	2-—	Франко І.: Будка ч. 27., др. 1. д.	0-80	Русова: Теорія і практика дошкільного ви- ховання	5-40
— Три поеми	1-80	— Майстер Чирняк, ком. 1. д.	1-20	Старков: Загальна біологія	9-—
— Історичні поеми	1-50	— Укравене пасти, др. 5. д.	1-20	Терлецький: Історія укр. держави 1—2 . .	4-—
Щурат В.: Мої листи	0-80	— Учитель, др. 5. д.	1-60	Уманець: Рос.-український словник . . .	18-—
— Слово про похід Ігоря	1-—	Цеглиньський Г.: Шляхта хатачкова . . .	0-70	Франко: Нарис історії римської літератури	3-—
— Пісня про Родянда	1-50	Черкасенко С.: Капка старого млина . .	2-25	Чайковський М.: Алгебра 1—2	58-05
Цурковський Я.: Смолоскипи	2-—	— Про що тирса шедестіла	2-70	Чикаленко: Спогади 1—3	8-—
Драматичні твори.		Шевченко Т.: Назар Стодоля, др. 3. д. . .	1-—	Шульгин О.: Нариси з історії нової Європи	9-—
Артемовський С.: Запорожець за Дунаєм	1-—	Наукові твори.		Шербина: Історія статистики	13-50
Будановський В.: З живого медведя . . .	1-50	Антонович Д.: Триста років укр. театру .	12-15	Якименко: Практичний курс науки гармонії	9-—
Бернсон В.: Понад наші сили	0-90	Баранський: Порадник для матерей . . .	1-—	Яновський: Сучасне лікування венеричних	4-50
— Laboramus	1-—	— Туберкульоза	1-40	Ярема: Провідні ідеї Масарика	2-70
Бобикевич О.: Настоящі, ком. 1. д.	0-90	Бурілі: Пластична хірургія	2-70	Щербанський: Укр. мистецтво (Галицько- бук. церкви і давнини)	18-—
Борачок Ю.: Димитрій, др. 5. д.	0-50	Брайтенбаг: Біологія в 19 в.	0-30	Кооперативні книжки.	
— Мобілізація, 5. д.	0-40	Вайсмаєр: Про туберкульозу	0-90	Бородавський: Історія кооперативу . . .	23-50
Виноченко В.: Базар, пєса 4. д.	2-70	Возник М.: Історія укр. літератури 1—3 .	23-50	Вандервельт: Нейтральний і соціалістичний	1-35
— Брехня, пєса 3. д.	2-70	Галаган М.: Атомістично-молекулярна теорія	12-15	кооп. рух	0-50
— Натусь, пєса 4. д.	2-70	Гармачов В.: Шкільна гігієна	7-20	Гаврилко: Підстави кооперативу	0-50
Гастхейм Г.: Визник Геншель, др. 5. д. . .	2-—	Герасимович С.: Підручник до ведення книг	3-—	— З чим бореться у нас кооператив . . .	0-50
Гоголь М.: Одруження, ком. 3. д.	1-—	Гончаренко А.: Загальна гігієна	9-—	— Як кооператива стрімить до мети . . .	0-50
Гринченко Б.: Ясні зорі, др. 5. д.	1-—	Горбачевський І.: Органічна хемія	41-—	— Кооператива від якої походить споживча	0-50
Григорієвич: Лякий день, ком. 1. д.	0-60	Грінченко Б.: Словар укр. мови 1—2 . . .	36-—	кооператива	0-50
— Тато на заручинах	0-50	Грушевський М.: Історія укр. літератури 1—3	30-25	— Кооператива різників	0-50
Гіте В.: Фавст, траг.	1-50	— Історія укр. релігійної думки на Україні	9-—	Гестер М.: Сільська кооператива	1-40
Гуцко К.: Уриваль Акоста, тр. 5. д. . . .	1-60	— Ілюстрована історія України	9-—	Даймер: Німецька кооператива	1-35
Іван Г.: Будівничий Солянес, др. 3. д. . .	1-20	Гінтер З.: Історія геогр. відкрить	2-—	Дяків: Кооперативний крмар	1-—
— Пер Гінт, др. поема	1-20	Дісторієвський: Загальна наука права й по- літики	24-30	Сербиненко: Укр. споживча кооператива і цен- тральний спож. союз	0-54
Кайтка Гр.: Сватання на Гончарівці . . .	1-—	Донцова Д.: Націоналізм	5-—	— Кооператива на селі	0-54
Котларевський І.: Наталка Полтавка, 2. д.	1-—	Доминський М.: Жінка як мати	3-—	Остернок: Підручник торг.-кооперативного книговодства	5-—
Крипінський М.: Дай серцеві волю, за- веде в неволю	1-—	Дорошенко Д.: Мої спомини про недавнє минуле 1—4	8-40	Сільсько-господарські книжки.	
— Невольник, др. 5. д.	1-—	— Огляд укр. історіографії	16-20	Бердонь: Управа червоної конюшини . . .	0-50
— По ревільї, етюд 1. д.	0-90	Енгельс: Початок родини	2-—	Величко: Кукурудза карличок	0-30
— Пошились в дурні, жарт 3. д.	1-—	— Філософія. Політична економія. Соціалізм	5-—	— Пашні бураки	0-60
Костенко: Батраки, др. 4. д.	1-60	Ефремов: Національне питання в Норвегії	0-30	Герман Гр.: Годівля курей	3-—
Курчаба М.: Свідки, жарт 1. д.	0-50	— Історія укр. літератури 1—2	27-—	— Годівля гусей, качок	3-—
Кухаренко: Чорноморці, опера	1-—	Вружальєв: Психологія	3-—	Дідоренко: Тютюн, його плекання	0-50
Лопатинський А.: Параця, ком. 3. д. . . .	1-—	Залізняк М.: Велика франц. революція .	4-—	Дмоховський: Рік в садку і огороді . . .	1-50
— Пожар, 1. д.	0-40	— Головні федерації сучасного світа . . .	4-—	Дримак: Овч.: Порадник лікарський 1—2 .	7-—
Манько Л.: Нещасне кохання, 5. д.	1-—	Іваненко Е.: Аналітична геометрія	31-50	Казникевич: Головні основи управи рости- господарських	2-—
Островський: Буря, др. 5. д.	1-—	Івасюк І.: Кубань	6-75	Лучаківська: Домашня кухня	2-50
Пильч П.: Сини народу, 4. д.	1-—	Кареза П.: Умовий рух в 2-й пол. 19. в. .	2-25	Мельник: Як годувати худобу добре а дешево	2-—
Старичинський: Он не ходи Грицю	1-—	Кревецький: Укр. мемуаристика	0-80	Михайлюк: Молочарство	8-10
Сусодомський: Хмара, 5. д.	1-60	Куровець: Життя і здоров'я людей	1-—	Паніч Т.: Лічнічі рослини	2-70
Тобілевич І.: Бурлака, др. 5. д.	1-80	Кучабський: Большеви́зм і сучасне завдання укр. народу	2-50	Практик: Господарські роботи протягом року	0-40
— Батькова казка, др. 5. д.	1-—	Лашенко Р.: Історія укр. права 1—2	17-55	Ракозський: Годівля рогатої худоби	3-—
— Житєйське море, ком. 4. д.	1-80	Лозинський: Галичина в житті України .	1-—	Стахурський: Ветеринарний лікар	4-—
— Мартин Воруля, ком. 5. д.	1-—	— Укр. національне питання в творах Дра- гоманова	1-40	Творидло: Годівля безрог	3-—
— Наймичка, др. 4. д.	1-—	Масарик: Добірні думки	21-60	Хмельзський: Підручник молочарської тех- ніки	5-—
— Розумний і дурень, ком. 5. д.	1-—	Модерне укр. мистецтво (Альбом малярів)	8-10	Цебб: Управа пашинх рости	2-25
— Сувта, ком. 4. д.	2-70	Маковей О.: Життєпис Ю. Федьковича . .	7-70		
— Чумаки, ком. 4. д.	1-60	Новицький О.: Шевченко як маляр	15-—		
Товбонський І.: Жидівка вихрестка	1-—	Огієнко: Історія укр. друкарства	15-—		
Українці А.: Лісова пісня	1-20				
— Касандра, драма	1-80				
— Камінний Господар, драма	1-80				

Звертаємо особливу увагу на отсі новости:

Бела С.: Поцілунок Юди, пєса 4. д.	2-—	Лотоцький А.: Пригоди Цяпки Скоропада .	4-50	Гармачів В.: Шкільна гігієна	7-20
Будановський В.: З живого медведя, 3. д.	1-50	Маковей О.: Ярошенко, істор. пов.	4-50	Ефремов С.: Іван Нечуй Левицький, літ. ха- рактеристика	3-00
Васильченко: Талант. оповідання	0-90	Меріме: Кармен, опов.	3-—	Донцов: Націоналізм	5-—
Вовчок М.: Твори, т. 1—3 повне видання з життєписом	33-75	Стефанік В.: Земля, опов.	3-—	Підручник для Лугів і Січей	3-50
Гоголь М.: Одруження, ком. 3. д.	1-—	Тгайн М.: Громи, опов.	0-90	Рудницький С.: До основ укр. націоналізму — Основи землемання, антропогеографія України	2-70 5-80
Гриневичева К.: Непоборні, оповідання . .	4-—	Тураєвський О.: Борьба за великість. Опов.	1-50	Стернок: Підручник торг.-кооперативного книговодства	5-—
Гринченко В.: За батька, др. 5. д.	2-50	Українка А.: Адвокат Мартіян, драм. поема	0-90	Шахматов—Кримський: Нариси з історії укр. мови	6-30
Крушельницький А.: Надаремне, роман 1—2	7-20	— Лісова пісня, драма 3. д.	1-80	Щербанський: Українське мистецтво	18-—
— У хуртовині, роман 1—3	13-50	— Камінний господар, драм. поема	1-80	Січинський — Людкевич: Ще не вмерла Україна, 200 пісень на фортепан	18-—
Кухаренко: Чорноморці, оперета 3. д. . . .	1-—	— Касандра, др. поема	1-80		
Лепкий Б.: Мотря, історична повість, I част. тридцять „Мазепа“, т. I	9-90	— У пуші, др. поема	2-—		
— „Мазепа“, т. II	9-90	Франко Іа.: Пісня і праця, збірка	3-—		
— Не абирав! Історична пов. II. част. три- дцять „Мазепа“	9-90	Цурковський Я.: Смолоскипи, поема . . .	2-—		
		Чуришка Г.: Твори, повне посм. видання	18-90		
		Чикаленко: Спогади, т. 1—3	8-—		

Ціни важні тільки на місяць української книжки.

Книжки висилаємо за готівку або за післяплатою. На порто долучити при замовленні на суму 50-— зол. 1'60 зол. а при кожних даліших 50-— зол. о 1 зол. більше.

Докладні катальоги висилаємо даром.

КНИГАРНЯ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА.

Львів, Ринок 10.

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ.

Ціни важні тільки на місяць української книжки.

Повісті і оповідання.

Аверченко А.: Гуморески	0-90
Андреев: Три оповідання	0-90
Азикович: Моя популярність	2-—
Авелін: Цариця і Весталька	1-—
Баранов В.: Скошений цвіт	5-40
Бенуа П.: Атлантида	3-—
— Шлях велитнів	4-—
Бирчак В.: Урвана пісня	0-80
Будзиновський: До віри батьків	0-80
— Кров за кров	1-60
— Небіжчик ходить	1-40
— Осаула Підкова	2-—
— Під одну булаву	2-—
— Шагін Гераль	0-80
Васильченко: Мужницька арифметика	0-30
— Талант	0-90
Вибрані твори укр. письменників (Стефаник, Семанюк, Мартович)	1-50
Виниченко: Твори I—XI, XIV.	54-20
— Записки кирпатого Мефістофеля	5-40
— Контрасти	0-45
Вовчок М.: Помертні оповідання	2-—
— Твори т. 1—3	33-75
Гайде Г.: Подорож на Гарц	1-50
— Флорентійські ночі	1-40
Гаммер Р.: Вікторія	1-—
— Голод	2-40
Гнатюк: Баронський син в Америці	1-80
Гоголь М.: Віп	0-60
— Страшна пісета	0-50
— Тарас Бульба	2-—
Горобець Т.: Дикий виноград	1-—
Гришок: Весняні вечорі	1-80
Грінченко: Світанний промінь	3-—
Гриневичева: Непоборні	3-80
Гасригам: Мрій Карині Брандт	2-—
Габоріо Ем.: Таємничий підпомагач	4-50
Готье Т.: Панна де Мопен 1—2	9-45
Горький: Мальва	2-20
— Приятелі	0-20
Дермиз: Композитор	2-30
Дікенс Ч.: Сверхлюд на печі	2-—
Додж А.: Сафо. Т. 1—2	4-50
Дойль К.: Знак чотирьох	3-60
— Кривавий шлях	1-50
— Острів божевільних	0-50
— Пес з Баскервілів	4-50
Достоевський: Грач	1-50
Еберс Г.: Адріан і Антіноя 1—3	11-25
Журбенко: Філістер	3-60
Заєр Ю.: Лейенди	2-50
Заревич: Хлопська дитина	2-—
Золя Е.: Напад на млин	0-20
— Смерть Олівія Бекайля	0-30
— Чотири дні Івана Гурдон	0-30
Карманський: Між рідними в Південній Америці	4-50
Катренко О.: Пан Природа	1-50
Квітка О.: Маруся	1-50
Кашенко А.: З Дніпра на Дунай	2-25
— Під Кореунем	2-70
Кіпінг: Оповідання	1-40
Клейст: Маркіза О.	0-40
Келерман: Тунель	8-10
Кіміт Ю.: Тремтіння душі	1-80
— В завітні і на сонці	1-80
Кобиліська О.: Битва	0-90
— Земля	8-10
— Меланхолійний валець	0-90
— Некультурна	0-90
— Царівна	8-10
Крушельницький: Буденний хліб	4-50
— Дужим помахом криз 1—2	13-50
— Змагання	6-30
— Надаремне 1—2	7-20
— Рубають ліс	8-10
— У хуртовині 1—3	13-50
Ковалів: В останній ланці	2-20
— Громадські промисловці	1-60
— Писання	2-—
— Похресник	2-40
— Чародійна скрипка	1-50
— Щаслива бабуся	1-90
Королівко: Без язика	2-10

Костомарів: Чернигівка	2-—
Коробинський: Для загального добра	0-90
— Дорогою ціною	0-90
Куліш: Чорна Рада	2-—
— Оповідання	1-—
Левіцький В.: Сто миль на колесах	0-60
— Ія: Кайдашева сім'я	5-40
— Причепи	8-10
— Пропаші	1-80
— Хмари	8-10
Леонтович: Старе і нове	3-—
Лепкий: Під тихий вечір	9-—
— Не вбивай! нова історична повість	9-90
— Мотря т. 1—2, нова історична повість	19-80
— Кара	1-—
Майрінк: Голем	5-40
Маковей: Криваве поле	1-—
— Ярошенко	4-50
Мирний П.: Хиба ревуть воли	5-40
— Серед степів	0-90
Мопсан Г.: Монт Орюль 1—2	5-40
— На воді	2-70
— Горля	1-60
— Дика пані	1-50
Мюссе А.: Тиціанів син	1-80
Мордовець Д.: Гетьман Мазепа 1—2	4-—
Новатівський: На зорі	1-60
Ониський Ю.: Гармоне	0-75
— Золотий лев	0-90
— Іду на Вас	1-50
— Опирі	2-—
— Сумерк	4-—
— Танечниця з Пібасту	0-75
Сейдницький: Люборацькі	5-40
Поліщук К.: Манівцями	2-—
— Отаман Зелений	3-—
— Червоне марево	2-—
Сербилус: Радник жениться	1-80
Сонейцький: Пригоди Одисея	0-90
Сроковський: Оповідання	1-50
Старк М.: Незвичайний злодій	4-50
Стендаль: Абатесса ді Кастро	2-70
— Ченчі	1-10
Стефанік В.: Земля	3-—
— Синя книжечка	0-50
Стіансон: Острів з закоханими скарбами	1-50
Твайн М.: Американський претендент	3-50
— Громи	0-90
— Пригоди Гука 1—2	3-—
— Пригоди Тома Соєра	3-—
Толстой Л.: Відродження 1—2	11-25
— Козаки	3-—
— На кождий день 1—3	5-40
Турґ'єнєв: Кляра Міліч	0-60
— Муму	0-30
Федорченко: Коло смерті	0-50
Федькович: Повісті і оповідання	5-—
— Люба згуба	0-90
Фльобер Г.: Продіяда	0-30
— Саліамбо 1—2	7-20
Фосколо: Останні листи Я. Ортіса	1-70
Франко Г.: Борислав сміється	4-50
— Великий шум	2-20
— Захар Беркут	5-40
— До світла	0-30
— Перехресні стежки	8-10
— Маніпулянтка	2-40
— Основи суспільності	5-40
— Як Юра Шикманюк брив Черемош	1-60
Франс А.: Злочинство С. Бошара	2-70
Холмик: Веселий долар	2-70
Чайковський: Віддихався	2-—
— За сестрою	1-50
— Корнішкі	5-—
— Малолітний	2-—
— На уходах 1—2	4-—
Чернявський: Богови невідомому	2-—
Чехов: Змора	2-50
Шевченко: Артист	1-80
— Музика	1-80
Шоа В.: Цезар і Клеопатра	1-80

Книжки для молодіж.

А-а Коточек	0-50
Аміс: Записки школяра	0-60

Гедін С.: Крізь пустині Азії 1—4	2-—
Бердт: Малий лорд	4-—
Бун В.: Веселі оповідання	0-60
Вері Ю.: Шансєльор	2-50
Вільменко: Чорношкітник з Чорногори	0-70
Гриневичева: Легенди і оповідання	0-30
Женаре: Улітчик	1-—
Збиточник Гумфрі	0-80
Ковалів С.: Щаслива бабуся	1-90
Королів Ст.: Чмелик	9-—
Лами: Оповідання з Шекспіра	0-50
Лотоцький: Пригоди Лиса Микити	1-50
— Мали герої	3-—
Марта Ворєцька	0-40
Маковей: Пригоди горобчика	0-30
Мілер Е.: Молодість славних людей	5-—
Пятка С.: На прічках	0-20
Нашим найменшим. 20 річних ілюстрованих казок по	0-17
Сервантес: Великодушний лицар Дон Кіхот 1—2	5-—
Сара Крю, оповідання	0-40
Сейф: Подорож Гулівера до Великанів	0-30
— Подорож Гулівера до Ліліпутів	0-40
Снілка Л.: На чужині	0-30
Тейлор М.: Пригоди Гука 1—2	3-—
— Пригоди Т. Соєра	3-—
Томпсон: Мої знакоми	3-—
Тисяча і одна ніч 3—4 кн.	4-—
Чайковський А.: З татарської неволі	0-80
— Оларка	1-—
— М.: За силу сонця	4-—
Франко Л.: Лис Микита	3-—
— Пригоди Дон Кіхота	3-—
— Коли ще звірі говорили 1—4	4-40
— Абу-Касимові капці	1-50
— Коваль Бассім	2-—
Шекспір в повістках	0-30
Ярошівська: Заповіт	0-30
Японські казки	0-30
Федя: Син України	5-40
Кольоді: Пригоди Пінокіа	4-—
Шкрямеляк: Юра Мурза	0-60

Поезія.

Акорди, антологія укр. лірики уложена І. Франком	6-—
Байрон А.: Чайльд Гарольдова мандрівка	2-50
Бандрицький: На ясенні шлях	1-—
Борозинський: Вибір поезій	1-50
Воробкевич І.: Над Прутом	1-50
Габ П.: Доля	1-—
— З півночі	2-50
Жемчуги. Збірка любовних пісень	2-50
Збіранк народних дум	2-70
Карманський П.: Al fresco	0-60
Котляревський: Енеїда	2-20
Кримський: Пальмове гілля	2-—
Куліш П.: Маруся Богуславна	1-—
Лепкий: З над моря	1-—
Міцкевич: Коврад Валєврод	0-50
Николишин: Хвиліни	1-—
Олесь О.: З журбою радість обнялась	1-80
— Вибір поезій	3-50
— На зелених горах	0-40
— Поезії т. V.	1-80
— Чужиною	1-50
Пашулевич В.: З пісень кохання	1-10
Поліщук К.: Звукотрієність	0-60
Самійленко В.: Україні!	1-80
Тимченко С.: Календа. Епопея	3-—
Тичина П.: Золотий годин	1-—
Федькович: Вибір поезій	3-—
Франко Іа.: З вершин і низин	18-—
— Зівяле листя	1-20
— Іван Вишенський	1-—
— Іа днів журби	2-—
— Мефест	1-—
— Вірші на громадські теми	0-30
— Панські жарти	2-20
— Semper tiro	2-—
Черкасенко: Твори 1—3	10-80
— Хвиліни	0-60
Чупринка: Твори, поане видання зі вступом і портретом	18-90

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

Найбільший склад музичних інструментів, грамофонів і п'янт.

МЕЛЬОДІЯ

Львів, Коперника 5.

Телефон 8-59 поручає

шкільні скриньки зі знімком зол. 18-50.
Гуртом і детально! Цінок на бажання.
602 4-7

чпав підчас пробних вправ літак і розбився: два летуни важко ранені.

— **Адміністрація урядів парохіальних.** До адміністрації влади виходять часто до діяльності наших священників, хоча не має до цього права. Тому цікавим буде для небажого з наших парохій осуд виданий львівським воєводством: воно рішило рескриптом з дня 31 липня 1926 ч. 33266, в справі уряду парохіального в Бобшанях, якому старство в Зборові усталило сервітут млина, що розпорядок зборівського старства касується, бо означення, в яких розмірах можуть уряди парохіальні виконувати мажорство право не належить до адміністраційної влади.

— **Мов у Гомінополі.** Біля Лодзі, у селі Брейни, повторилася випадкова подія, яка трапилася кілька днів тому біля Рави Руської: тут дитину зіла собака, там дитину зіла — свиня.

— **Продовження вистів на краківському університеті.** Висли на празничному факультеті краківського університету на всіх роках продовжені до 8 жовтня 1926. — На інших факультетах до 11 жовтня для всіх років, крім першого.

— **Логіки жовнірів у Чехословаччині.** У чехословаччій республіці зареєстровано 139.537 воєнних могол. З них є 60.719 Чехословачів, 15.176 Югославів, 14.176 Італійців, 9.524 Маджарів, 8.433 Польків, 3.232 Румунів, 543 Турків, 495 Українців, 237 Німців (Райсдайтше), 9 Французів, 2 Англіїців і 2 Американиці. Незвичайно мале число наших похоронених жовнірів пояснюється мабуть тим, що в цій статистиці, яку подаємо за „Прагер Прессе“, пропущено Росіїв, до яких вчислено чимало наших рядових, а таксамо багато ввійшло їх під рубрику „Польків“.

— **Автобуси між селами, але не в нас.** На Закарпатській Україні закінчено організації сітки автобусів між поодинокими громадами, які не мали до цього часу залізничного зв'язу. Останній такий автобус заведено між Свалявою і Нижніми Беречками. Де ще галицьким селам до автобусів.

— **Смерть фемін стки.** Померла одна з визначних французьких феміністок д-р Жанна Шовен, перша французька адвокатка, яка здала докторат прав в 1892 р. і, щойно в 1900 р. діждалася закону, який давав їй дозвіл виконувати свою практику. Зрештою вона боролася за неї більше, ніж за принцип і для добра інших жінок, бо сама присвятила свою працю виховуванню дівчат і була вчителькою літератури та філософії в ліцеях.

— **3 міжнародного поліційного конгресу.** Міжнародний конгрес поліційних агента, який радить тепер у Берліні, займався на останній засіданні цікавими питаннями. Представник Бельгії пропонував осунувати спеціальне міжнародне поліційне кореспонденційне бюро, і представниця жіночої поліції з Лондону промовляла про потребу жіночої поліції, поруч мужеської, однак представниця пруської поліції була іншої думки: що жіночої поліції годиться тільки до спеціальних функцій. Проф. Ленг з Гамбурга мав науковий виступ про психологію злочинців, а віденський гофрат Раксауер домагався збільшення засудів кари смерті. Еспанські делегати ставили вносек, щоб поліція всіх держав завела однакову систему синіс і альбомів злочинців. Також пропонували, щоб на майбутнє поліції крім рідної мови вчилися еспанська.

— **Спортова хроніка.** На останніх боксерських змаганнях за світове мистецтво між Демісеєм і Танішем було присутніх 144.468 патентних глядачів, при чому найдорожчий стоячий білет коштував 50 зол! Хоча Демісєй програє, одержав 900.000 дол., а Таніш тільки 270.000 доларів, і титул „мистця“. Кошти буди стадіону та реклами були 30.000 дол.; підприємств одержав на чисто 400.000 дол. Каса мала загально 2.095.000 дол. Слідуючий „меч“ реванжу відбудеться за три місяці: тоді Таніш одержить 750.000 дол., а Демісєй 250.000. Підприємств Текс Річард сподіється на цей раз мати в касі 3 міль дол. Переможець Таніш призначений поточним громадянином різних американських міст, а навіть поручником маринарки. Варта бути боксером!

— **Середньосхідний союз Циганів.** У Москві заснувався рік тому союз циганів, який має 1500 членів. На всій території СРСР є о. 300.000. Діяльність згаданого союзу була культурна та освітня. Крім організації шкіл, він дає при підмо-

зі Народного Комісаріату Освіти, щоб виховати одноплем'яну мову і звести спільну забуту. У найближчі часі мають видати перші підручники у циганській мові. Засновано чимало ремісничих робітень, щоб прикувати Циган до одного місця.

— **Ситова хроніка.** Славний американський фабрикант автомобілів Форд завіз у своїх фабриках 40-годинний тиждень праці: 5 днів по 8 годин, не змінюючи робітникам платень. Форд сподіється мати більшу видатність праці при більшій відпочинку працюючих. — Радянський уряд касує від нового року дотеперішню стару систему мір і заводять систему метричну. — У Франції касують снігівні машини для вископів; такі машини ликується ще тільки в Парижі та Марсєлі. — Президенти Франції Думергові запропонували становити поточного голову в синдикаті... нежонатих. Думерг, хоча є старим парубком з пересвідчення, відмовився, кажучи, що це було би суперечить з інтересами Франції. — Римський суд унезапня заповніт жогоса далекого кривняк, якому цей записав 434 міль зрів і признав його чотиром ближчим кривняком, ніж Л. біднішим.

Курення папіросок

є для величезної більшості суспільності життєвою konieczністю. Тому, тимбільше мусимо звертати увагу на те, що і як куримо. При закупі тутюну мусимо числитися з нашою кишенею а при виборі туток і паперців повинні ми бути дуже вибагливі і купувати тільки випробовані першорядні вироби, де на кожнім пуделку є виразно назвисько продуценту і місцевість, відки і від кого походять. І так н, пр. ТУТКІ МОРВІТАН, БОНТОН, ЕЛЬГАМЕЛЬ як рівнож паперці ГЕРБЕВО ДОРЕ мають на кожнім пуделку чи сшитій виразно виписане назвисько фабрикантів, яке рунить за доброту товару

ГЕР-БЕ-ВО

ГЕР-лічка Бе-лдовські Во-ло-шинські

зедінені фабрики туток і паперців
558 Сп. Аки. в Кракові. 6-10

Свята Франка.

Самбір.

При виймовій погоді відкрито в неділю 26. ч. м. на домі Народної Торговлі в Самборі побіч істотною пам'ятковою таблиці в честь Т. Шевченка нову в честь Ів. Франка. Заслуга в тому „Луга“ в Самборішні, особливож їх організаторів: лікар д-ра Кобильника, адр. д-ра Кішулі, Коберський, Сандончик та інших. Походило прийшло над 600 Лугівників від залізничного двірця і двічі стільки незорганізованих почитателів Франка під проводом поштових осіб на ринок, де по промові д-ра Кішулі й одного селянина відкрито таблицю серед охлоків: Слава! Пополудні стануло до 300 Лугівників і Лугівничок при музичній „Луга“ з Рогатина на майдані до руханкових вправ, які випали добре. Вечером відбулася забава з танцями для Лугівників, на жалі, в нанятій салі, бо портова інтелігенція не підпомогла ще акції на відреставрування давньої бесідської салі, знищеної чорносоптенням російським військом у часі світової війни, хоч польські й жидівські салі в Самборі остали тоді ненарушені. Це тепер наша чергова задача в місті.

Організаційний рух.

Віче У. Н. Д. О. в Гривовичах.

Дня 26-го вересня ц. р. відбулося в Гривовичах, львівського повіту, в салі чит. „Прогреси“ заходом Повітового Народного комітету прилюдне віче. Відкрив його місцевий громадянин п. Іван Шур. По виборі президія в особах: Петра Лісевича як голову, Івана Михайлуся й Івана Василя як заступників голови, та Івана Лісевича як секретаря, виголосив іменем Центрального комітету УНДО п. Іван Лісевичський зі Львова реферат про теперішнє політичне положення українського народу. Другий відпоручник Центрального Комітету, п. Олександ Черкавський, говорив про найбільші завдання політичної організації. По переведенні дискусії віче ухвалило на протязі тижня пошукати до життя місцеву партійну управу, зложену з п'ятьох членів. Слід замітити, що два місцеві Польки своїми окликами підчас промов намагалися спровокувати розважання віча. Учасник.

На поміч безробітним.

З настуваючою зимою після покінчення військових робіт стає перед українським сільським і міським робітником маревно безробіття і голодової нужди. Польська держава не журиться ним, міські робітники організації є в руках польських націоналістичних соціалістів, які часто дають

більше про те, щоб перед українським безробітним заперти дорогу в місто. Польське робітництво має свої сильні професійні організації, польський робітник дістає на випадок безробіття підмогу від держави. Але український робітник зданий на волю судоби. Така сама доля безробітних умовних працівників.

Тисячі українського безробітного продаються, які є готові до фізичної чи умовної праці, не бажать ніяких жертв, не витягають як просяки рук, але домагаються для себе праці. Коли українське громадянство не хоче допустити до винищення народу, то мусить допомогти українським безробітним у здобутті праці, мусить стати до боротьби за отворення ринків праці для українського безробітного населення. В першу чергу мусить подбати про те, щоб потрібну громадянству працю виконували українські робітники.

Безплатне Бюро Посередництва Праці, яке повстало при „Союзі Селянських Спідок“ у Львові. Ринок 10/11, взяло на себе завдання посередити в здобутті праці українським робітникам та влекити установам у підшукуванні вілких кваліфікованих і неекваліфікованих працюючих рук. Бюро зверталося вже окремими письмами і загально через усі українські пресові органи до українського громадянства, щоб воно йому помогло у виконанні цього завдання. Але що дуже кінечну працю прийнято рівнодушно.

Багато установ і приватних людей, не зважаючи на тяжкі умови життя безробітних, дуже часто приймають на працю або чужих людей, або тих, яким всетаки легше дістати працю: дуже часто приймають уже матеріально забезпечених.

Цю справу ще раз підімаємо під розвагу громадянству і закликаємо його до більшої уваги для українського безробітного.

Безпл. Бюро Посередництва Праці при „Союзі Селянських Спідок“ — Львів, Ринок 10, II. пов.

Зі спорту.

Ювілейне свято „України“.

Минув змагальний тиждень і випадає загалом бодай коротко про ювілейне свято „України“ й вислідні змагальні.

Найстарше, бо 15-літнє українське спортове товариство „Україна“, опинившись без власної домівки, справило свій тижний ювілей у днях 18 і 19. вересня. Програма була оголошена в часописах і афішах і переведено її по плану.

В суботу пополуноді розіграла комбінована „Україна“ мачеві змагання з Богунем І. і вийшла переможцем 2:0 (0:0). Потім виступила перед ступеніцею голова Тов-а інж. Ст. Слезак і виголосив коротеньку промову. Зміст її був такий, що по війні український спорт стоїть далеко вище і лише недостача інтересу у публіки до змагань сприяє швидкому зрост спортових товариств. Промову закінчив голова окликом „Слава“, який зібрані трічі повторили. Рівночасно вивішено червоно-чорно-червону хоругву „України“. Потім гол. відчитав телеграми і привіти від різних спортових установ, а саме: від проф. Боберського з Канади, від спортових товариств „Беркут“ (Перемишль), „Запороже“ (Кут), „Підгір'я“ (Дрогобич), нім. спорт. клубу „Віа“ (Львів), від Українського Студ. Спорт. Клубу (Краків), від „Пілау“ (Львів), від спорт. секції Тов-а „Прогреси“ (Ріпне), від красового Тов-а охорони дітей (Львів), від спорт. секції Сокола ІV. (Львів), від спорт. кружка української гімназії у Львові, від „Спартаків“ (Перемишль), від Верх. Пласт. Команди, від ред. „O. deutsches Volkso. laty“ (Львів), від інж. М. Козака (Німеччина) і багато ин. Устні привіти від місцевих товариств відпали.

В год. 345 почалися змагання між стрийською „Скалою“ і перемишльським „Беркутом“ під проводом судді п. В. Стоцького. Обі дружини виступили до змагань з великою охотою до перемоги і гра була весь час невимовно заята. При тому виявилися різка нездисциплінованість ворогів „Скалі“, що дозволив собі без ніякої причини на якийсь час (чи не на викунчення папіроски?) зійти з грища. Остаточний вислід 4:4, не зважаючи на продовження гри до сумерків ночі, лишився ремісвий. Одні ворота до „Скалі“ стрілив „Беркут“ головою, одні були карні до „Беркута“, всі інші нормальні і з досить близької віддалі. Рогів 8:7 на користь „Беркута“. Жереб рішив, що до невідлуні редути з „Україною“ прийшов „Беркут“.

Склад „України“ цим разом був сильний: на воротах Реєвєр, в залозі Дзиганський і Йойко, в п'ячмі Дішко, Оприк, Борсух, у нападі Терешківський, Кобзар, Мурський, Ківер, Вирчак. Суддя п. А. Лукашевич ітеративновав різко, бо гра весь час була

попярна й зовсім гарна. Вислід 7:1 (3:1) в користь України „Беркут“ не зважаючи на велику посяву своїх грачів, уліг вийти техніч. „Україні“, на що вилує хочби відношення наріжників 3:5 для „України“. Ворота для „України“ стрілив Кобзар 2, Ківер 2, Терешківський 1, Мурський 1, Вирчак 1, для „Беркута“.

На вогороду дістала „Україна“ прекрасний срібний кубок, дар Тов-а „Лісцев“ Окрема подяка належить о. прац. Куницькому, о. д-ром Костельницькому, о. Сидовському й о. Хоминцю, що вівіснули в полудне того самого дня в Преображенській церкві панахиду за померлих і померлих членів „України“, як також хорой І. Дирігентові п. рад. Куницькому за чудний спів.

На кішні слід зазначити, що на недільних змаганнях була дуже добробірна публіка споміж світської і духовної інтелігенції. Те зацікавлення поодиноких кол громадянства кубковими змаганнями є певною запорожкою, що український спорт починає завойовувати симпатії та кож старшої української громади і виконати на ширший ґранд прилюдного життя.

Т. Франко.

ОПОВІСТКИ.

„Тиждень українського Актора“
понадток 4. Х. Золочів — салі касні
ІСПАНСЬКА МУХА
второк 5. Х. Тернопіль
середа 6. Х. МОНАХИ Рогатин
четвер 7. Х. ІСПАНСЬКА МУХА Калущ
п'ятниця 8. Х. ІСПАНСЬКА МУХА Коломия
субота 9. Х. ІСПАНСЬКА МУХА Коломия
неділя 10. Х. ДЕНЬ І НІЧ Коломия
КОРОЛЬ ЖИТТЯ 2-2

Український Наддніпрянський хор під управою Петра Савицького
го у складі 40 осіб виступає:

Понеділок 4. Х. Стрий.
Вівторок 5. Х. Стрий.
Четвер 7. Х. Львів.
П'ятниця 8. Х. Львів.
Субота 9. Х. Львів.
Неділя 10. Х. Львів. 193 45-7

„Український Національний Хор“
під управою Дмитра Котка:

3. Х. Мелец.
4. Х. Тарнопіль.
5. Х. Сандомір.
6. Х. Розваділ. 529 1-7

3 Львівського Воєна. Повідомляємо всіх Ва. Членів, що проби між хору навчуться вівторок дня 5. жовтня ц. р. в год 7. вечером, та просім: явитися на проби в комплекті. Висли нових членів відбуватимуться кожного віатірка і п'ятниці перед пробами. — Вадіа.

ДРІБНІ ОГолошення.

ІНТЕЛІГЕНТА і гарна старша панна вийде заміж за поважного кавалера або вайцв. Зголошення до Адміністрації „Буковина“ 633 3-3

УРЯД ПАРОХІАЛЬНИЙ СТОЯНІВ а.осо потребує дірігента-інструктора хору і можливо оркестри. 650 1-7

ФІЛЗОЗОФКА гледає лекції у Львові або на селі. Зголошення до Адміністрації „Діла“ для „Філософії“. 633

НЕГАЙНО на продаж на Поділю 8 моргів поля І. класу, господарські будовання, т. є. хата, стодола, хлів, город зі садком при гостинці, 20 хвилин пішки до залізничного двірця. 2400 дол. амер. Ближні інформації у д-р Жуконського, адвоката в Підволочисках. 631 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

МИКОЛИ ПОЛЕКА
ЖИТТЯ ГРЕКІВ І
— РИМЛЯН —
із 113 рисунками

(Український Терніковський) по бзд.
Замовляти в І. Спенціцький, у Львові.
633 вул. Мохнацького 42. 3-3

ЕЛЕГАНТ терпентинова паста — до обуви —
ФРАНЦУСЬКА МАСА до фротерування — підлоги —
ВАСЕЛІНА ЖОВТА, ЧОРНА до шкір, упряжів і кінських ковчів —
баччі і бляшаних пуделках
порукає
О. ЛЕВИЦЬКА І С-на ЛЬВІВ
КОРДЕЦЬКОГО 11

де і бажає жити в добрих відносинах. До найменше і безпечних з них належить тепер певно, Австрія. Вже через своє тиске становище, в якому вона опинилася після розвалу, Австрія тепер за далеко стоїть від думок про якісь реванші і її мірною метою є злука з Німеччиною, а на другому — дуже далекому місці стоїть думка про можливість віддаки своїм ворогам, до яких в першу чергу без сумніву належить не Югославія, а Італія, що віддала знають чисто німецького Тіролю.

Більш небезпечною та неспокійною є Мадарщина, в якій бурхає ще відвісолий запал, для чого про велику державу під йогою короною Степана Високого і яка у своїх мілітаристично-фашистичних затях має підтримку в одній із сусідок Югославії.

Найбільше неспокійним, але одночасно не дуже небезпечним сусідом Югославії є Болгарія з її постійними наскоками на македонські села, що їх під охороною уряду організує на території болгарської частини Македонії, Македонський Комітет. Ясно, що для сучасної Югославії Болгарія не є небезпечною в військовому бою і „миролюбивий“ сербський уряд зумів би покласти край всім сусідським непорозумінням збройною рукою, коли не було по той бік, а частинно і по цей бік Адріатичного Моря доброї сусідки Італії, з якою Югославія має теж пакт приязні.

Італійсько-югославянські відношення належать до найбільш чинних питань в житті Югославії. Поза всіми декораціями, заявами й обміном компліментів, обидві держави пильно оком стежать за кожним кроком, за кожним рухом свого сусіда. Італія захопила чимало земель, населених Словінцями та Хорватами, вирвала при допомозі навіженого д' Анунціо Реку (Фіуме) і чигає лише на слушний момент, щоб покласти свою руку і на ціле Примор'я. Муссоліні мріє про кордони старої римської імперії і відкрито заявляє, що Італія гісно в теперішніх її границях.

Покірність Югославії що до італійських вимог часто переходить кордони можливого. Закриваючи очі на знудання фашистів над Словінцями та Хорватами на італійській території, Югославія дає різні підстави Італійцям у Примор'ї. Під притиском Риму були заключені тав. Нептунські конвенції, які кілька місяців тому назад уряд хотів підісти парламентові на ратифікацію, знову таки поспішаючись на вимогу Риму, але в громадській opinii і цілій пресі піднявся такий крик та демент, що уряд був примушений відкласти справу з ратифікацією цих конвенцій на невідомий час. Крикові демонстрації студентства в Люблянці та Загребі були жорстоко придушені, але уряд мабуть побачив і сам, що вже переповнилася чаша терпіння в населення, що віддача в економічне рабство цілого Примор'я є чи не занадто велика жертва на вівтарі приязні з Італією. Зрівнювати Італійських робітників у правах зі своїми в той час, коли свої примушені шукати собі праці по той бік океану, давати необмежені концесії італійському капіталові тоді, коли немає свого для створення конкуренції йому, — це є добровільна згода на те, щоб Примор'я перетворилося на короткий час у італійську колонію.

Італія добре розуміє, що Югославія в цей мент боїться війни, але горячково до неї готується. Югославія в свою чергу знає, що війна з Італією для неї є неминуною, бачить, що Італія до цього змагає, але розуміє, що війна для неї в цей час була катастрофою і тому, — сціпивши зуби, — починається перед своєю сусідкою і крадькома гострить свого ножа.

До цього, дуже невигідного, зовнішнього становища Югославії

Жіночі модні матеріали

Шовки, Полотна

Мужеські сукна

1830

53-7

ФІРМА
РОМАН
ЗУБИК
Вулиця Галицька 16.

треба ще додати і брак внутрішньої консолідації. Вона не є чимсь суцільним, як це було колись із старою Сербією, не має тієї єдності та завантаті і хворіє на всі повоєнні недуги, якими хворіє майже ціла Європа. Вести закордонну політику в таких умовах, як ми уже сказали, річ не легка, а для п. Нічича тим паче. Сербія зуміла дати не лише добрих воєнків, але і таких талановитих підководців, як воєвода Путник і інші, але Югославія не спромоглася ні на одного доброго міністра закордонних справ, чи взагалі на талановитого дипломата. М. Нічич розуміє скрутне становище своєї держави і старатиметься врятувати її від можливої катастрофи, але до цього часу не зумів знайти лишого шляху крім того, яким він їде, себ-то шляхом уступок за всяку ціну. Навіть остання спроба його бути хоч трохи рішучим — нота Болгарії з приводу наскоків на Македонію, скінчилася нічим, бо Болгарія зуміла знайти собі охоронця не лише в Італії, але й Англії, яка взагалі не має особливих симпатій до Югославії, про що остання мала нагоду перекоонатися вже не раз.

І, здається, єдиним успіхом М. Нічича за цілий час його перебування міністром закордонних справ, це є його головування на останній сесії Ліги Націй у Женеві. Солодощі для дитини, які заводи кридали, але яка, не вагаючись на не, всеж таки завжди була слухняною.

В. Анський.

Польський магараджа і його чури.

Промова посла Павла Васильчука, виголошена 24. вересня 1926 р. на пленумі сойму підчас дебати над бюджетовою провизорією на IV. квартал.

(Продовження.)

Самоврядування.

Прем'єр Бартель заповів, що займатиметься справою самоврядування. Занятися самоврядуванням у нас, на наших землях означало би передовсім реалізацію виборчого права для нашого населення. Всі є мовування стосовно існують у нас на основі номінації, а не вибору. Однак до тепер виборів ніде не зараджено, ні до громадських рад, ні до сеймика, ні до магістрату. Міністер Младзювський закликає заплести вибори тільки в своїй старій оселі, а то в Берестю. — Чому? Бо, обіцявши тепер цей терен, коли я познайомився на місяць з обставинами, то переконався, що тамошня влада, урядуючі люди дуже близькі до ППС, до табору „Пісудчиків“. Партийнішо сагає дуже далеко в теперішніх урядах на українських землях. Отже відбулися перші вибори до міської ради в Берестю. Професійні союзи, що в більшості вивалилися з під впливу ППС, побідали при перших виборах. Сусільну лівцю охрестили комуністами. Вибори скасовано наслідком того, що ППС, і інші партії викалькулювали, що могли би отримати більше при повнових виборах. Уряд теж викалькулював, що в міській раді в Берестю нема польської більшоти. Кожний, хто був на „Кресах“ знає, що в наших українських містах більшоти має жидівське населення. Якщо уряд зарадив би вілний вибори до міських рад, то ніде, в нікому місті не буде в нас по всьому більшоти. Зараджене в Берестю нові вибори. До професійних союзів тим разом прилучилося українське соціалістичне об'єднання „Селянський Союз“, ППС-івцям, нова конкурентка ППС. І щод сталося? Сусільна лівцю знов виграла, дістала два мандати більше наслідком блькю, а ППС цілковито провалюється, бо отримув замість трьох тільки один мандат. А який терор ширив в часі виборів правіца? Правда, що здобула кілька голосів, але яким коштом? Арештовано кілька перших кандидатів з лівцю робітничого об'єднання. Ряду проф. союзів розізнали пш. Жулавський і Капінський на протязі трьох днів з надзвичайною бистротою. Нехай мені вбачать товариші з ППС, але мені показували дату рішення Варшавської Головної Ради а також показували листа до староства та інспектора праці в справі розізнавання Ради Профес. Союзу у Берестю. Староста, випереджуючи делізно інспектора праці розізнає й опечатує люкаль Ради Союзу, задержуючи, очевидно, в себе цілу виборчу літературу блькю робітничої лівцю, цін каєстною саму назву блькю і твердить, що Рада Союзу не існує, а тому й в виборчому блькю не може бути такої назви. Я доказав йому при інтерв'ю, що не має праваої рації. Згодився віддати літературу, але вже напередодні виборів. З того видно, що не діялося в інтересі одної партії, при чім порушувалося то домоно засаду рівності перед правом. Я сказав, що уряд не хоче заважитися на виборку батально до самоуправних установ, сеймиків і громадських рад. Спробу зроблено тільки там, де було тепле місце, засажене ген. Младзювським. Та при тій нагоді знавав уряд компротуючої поразки. Ходять чулки, що уряд вже думає розізнати ново вибрану міську раду в Берестю та астанотити там комісарів.

Справа українського університету.

З ділками шкільництва забув я пригадати панам справу українського університету. Вона тягнеться дуже довго. Була вона на міжнародній арені та має міжнародний підказ. Під тим оглядом має Польща зобов'язання перед Лігою Націй. Є зобов'язуючі захви уряду під тим оглядом. Прийшов уряд Бартеля, моральна санція і самаюча революція, але ніщо з того! Про український університет навіть не говориться. Це спрчинило далі масову і примусову еміграцію української молоді на чужину. Прем'єр Бартель сказав у своєму експозе, що уряд вважає є пильною справою введення в життя статуту православної церкви, а так само пильною справою ревізю закону про школу з дня 31. липня 1924 р. і зміну системи складання декларацій. Щодо зміни шкільного закону, то хоч у всіх інших справах прем'єр Бартель загрози, що на випадок несприятливості його позиції уряд витягне консеквенцію — а в цьому часі, коли давав сойм уповноваження, з горі свистав батіг — то всеж тим ба- тогом прем. Бартель нікому не хотів загрози, і з нічого не зреагував крім справи упорядкування українського шкільництва. Це його характеризує як прем'єра.

Статут правосл. церкви.

Щод до статуту православної церкви, то п. Грабоўський став на цілком ясному становищі підчинення та позискання православної церкви для послуг уряду, подібно як це було перед війною, коли православна церква і православне духовенство були зваряддям царських урядів. На основі відомостей, які маємо, теперішній уряд Бартеля в нікому не змінив засадничої лінії поведінки в тій матерії. Справа затвердження статуту церкви в урядовому проєкті цілком не злучено зі справою звороту замкнених православних церков. Як соціаліст можу і мушу про те говорити з подвійною енергією і з одвітним обуренням борючись за свободу віросповідання, борючись за вілність сумління мушу боронити тих людей, які мають приваляння до церкви. Подумайте, панове, що в вілній Польщі же тепер, при уряді моральної санції, при правліно Пісудського є сотки українських церков позаміжних і позачатуваних і то в архієпископському краю. (Голос: То є давні католицькі костели, які забрали православні). Що ви, панове, знаєте? Отже, прошу панів, коли здамо підсумки всієї діяльності уряду, то побачимо, що хоч загальні заповнення складалася для всіх про те, що новий уряд буде перестерігати строга постанов конституції, що у відношенні до національних меншостей буде зберігати елементарну толеранцію, то всеж в основній лінії політики до українського населення в Польщі нічого не змінилося і положення українського населення нічим не рійняється від положення за попередніх урядів, які повалив Пісудський.

Шідгонім польсько-патмюріського братання.

Прощу панів, сьогодні вважаю за потрібне присвятити кілька слів недавній історії.Щод проповідували ці добродії заки прийшли до влади? 8 рр. 1918 і 1919 воли, „Пісудчиків“, творили в Польщу, були при владі ішли чони на „Кресі“ до нас з

гаслом „рівні з рівними“. Правда, був на скоріше наїзд „шоби брати невідомий, як уряд і марш. Пісудський увійшов у скарб країнської держави, отже й народу, і згодом ця хвиля так сказати „українськості“ явила, бо була фальшива, своєю осків. Ніколи не робили на щорічній, а заводи для піддержання та зменшення свого імперіалістичного становища на сході. А крім цього сам ба. п. Петлюра та його прихильники дошли в польський табір політичних; буючий союзники мусія утікати з примиреної з ним Польщі до Франції і там зустріли його трігінний кінець. А полоний, його комбатанта, які зробили помилку, яких нам жалі і зони ми казали: „втікайте з цього пекла мій, мій до дому“ — ці наші брати врятували нас вашу свободу і владу, та владу, якою ви, тепер має, як брати, любите. (Голос: Що ви вигадате, які не сентименти!). (Шокітени буди).

„Охід на Русь“.

Польська освітня діяльність на „Кресах“.

Відоме „Товариство Школи Людовей“, що головним тереном своєї діяльності обймає сідни „Крес“, відіало на днях свій річний зїд у Станіславові. Товариство це веде від 35 років інтензивну працю над скріпленням польського елементу на українських землях, воно у лівній часті причинилося до того арусту й поству польонізації у Східній Галичині, що їх бачимо на кожному кроці. „Т. Ш. Л.“ працює увесь час у тісному зв'язку з польським воєчним костелом, а до того має значну підтримку органів польської адміністрації, не диво отже, що його діяльність справді імпонує і воно своїми впливами і своїми здобутками просто заливає наші землі. Кілька дат ілюструють проречисті вище сказане.

За час свого 35-літнього існування заложило „Т. Ш. Л.“ понад 1.000 шкіл різних типів. Воно збудувало кількадесят великих будинків на приміщення бурс і заборонів і заснувало около 2.000 читальні і видозначень, які після знищення у світовій війні з малими винятками вже в цілості відбудовано. Скільки викладів і рефератів, виголошених прелегентами „Т. Ш. Л.“ Які на десятки тисяч. В останніх роках веде Товариство на широкі скалю будову „Домів Людових“ і ця акція виказує величезні успіхи.

Однак найкращим мірилом інтензивності й успішності польонізаторської акції „Т. Ш. Л.“ на наші землі є факт, що воно до спільки з польським духовенством спромоглося за 35 літ на вибудування около 600 костелів в одній тільки Сх. Галичині! Ця цифра повинна бути для всіх нас різким мemento і зликлити відповідну чуїність і протикацію з нашого боку. Як досі ми абсолютно замало звертали уваги на польську пропаганду при помочі польського костела і сліди чого їй не протиставили.

В минулім (1925) діловім році удержувало „Т. Ш. Л.“ 291 шкіл і курсів, фахових і загальних. Крім того мало під своєю управою 40 бурс і заборонів. Читальні, видозначені книжок і бібліотек мало Т-во 1.558, а в них було 229.760 книжок. Відітати уладжено заходом Т-ва 3.163 „народових“ сят і аматорських вистав було 1718, не рахуючи численних зїздів і курсів. Імпонує виглядає сума видатків Т-ва на освітні цілі, що в мин. році дійшла до цифри 1.282.626 з 15 сот. Членів мало Т-во 26.007.

Як бачимо, успіхи „Т. Ш. Л.“ величезні. Ті успіхи говорять до нас надто проречистою мовою, аби не заставити нас поважно задуматися над протикацією шій систематичний польонізаційній роботі та неподавати енергії в напрямі поширення й розвитку українських культурно-освітніх та економічних установ.

Пам'ятайте, що всякі збірники на нагробник на могили І. Франка треба посилати до Центробанку (Львів, Ринок ч. 10. І. пов.) на щадничу книжечку ч. 7918.